

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5To/5/2025
Identifikačné číslo spisu:	9514100050
Dátum vydania rozhodnutia:	17.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:9514100050.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci obžalovaného L. Š. pre obzvlášť závažný zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. c) a § 141 písm. a) Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí konanom 17. júna 2025 v Bratislave o námietke zaujatosti obžalovaného L. Š. z 22. mája 2025 takto

rozhodol:

Podľa § 32 ods. 3 Tr. por. sudcovia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Peter Štíft nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného L. Š. vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 To 5/2025.

Odôvodnenie

Na Najvyššom súde Slovenskej republiky na podklade odvolaní prokurátora a obžalovaného L. Š. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 26. marca 2025, sp. zn. BB-4T/15/2014, sa vedie odvolacie konanie pod sp. zn. 5 To 5/2025.

Obžalovaný L. Š. písomným podaním z 22. mája 2025 prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Ivany Halahijovej vzniesol proti členom senátu 5T sudcom JUDr. Jurajovi Klimentovi a JUDr. Petrovi Štíftovi námietku zaujatosti. Vznesenú námietku zaujatosti založil na týchto dôvodoch:

„V trestnej veci obžalovaného vedenej Špecializovaným trestným súdom pod spisovou značkou PK-1T/10/2012 rozhodol dňa 5. februára 2025 Najvyšší súd Slovenskej republiky pod spisovou značkou 2TdoV/2/2025 v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Kaňu a členov JUDr. Pavla Farkaša, JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Jany Kostolanskej a JUDr. Petra Štífta pomerom hlasov 4:1 tak, že podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku zobral obžalovaného do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a podľa § 80 ods. 1 písm. b), c), ods. 2 Trestného poriadku návrh obžalovaného na nahradenie jeho väzby prijatím písomného sľubu a dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil.

Svoje rozhodnutie zo dňa 5.februára 2025 Najvyšší súd odôvodnil predovšetkým s poukazom na

Rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 25. septembra 2018, sp. zn. BB-4T/15/2014, vo vzťahu ku ktorému bol vyhlásený rozsudok o treste, ktorý je napadnutý podaným odvolaním. Najvyšší súd si rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 25. septembra 2018, sp. zn. BB-4T/15/2014 vyžiadal a tento oboznámil, pričom dospel k záveru, že: „Ďalším významným aspektom pri hodnotení osobných pomerov obvineného je skutočnosť, že obvinenému aktuálne v inej trestnej veci - vedenej Špecializovaným trestným súdom Pezinok pod sp. zn. BB-4T/15/2014, v ktorej bol právoplatne odsúdený pre dva skutky, z toho aj pre obzvlášť závažný zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona (s následkom ťažkej ujmy na zdraví) hrozí uloženie relatívne vysokého trestu - § 155 ods. 3 Trestného zákona ustanovuje trestnú sadzbu odňatia slobody na 10 až 15 rokov - vo vzťahu k čomu je potrebné zdôrazniť, že výrok o vine v tejto trestnej veci je vo vzťahu k obvinenému právoplatný, keď v dôsledku dovolacieho rozsudku v aktuálne posudzovanej trestnej veci vo vzťahu k tomuto inému odsúdeniu došlo k zrušeniu výroku o upustení od uloženia súhrnného trestu, v dôsledku čoho táto iná trestná vec sa nachádza v procesnom stave neukončeného trestného stíhania, z dôvodu potreby rozhodovania výlučne o treste za tam uvedenú trestnú činnosť.

V tejto inej trestnej veci pritom konajúcemu súdu - Špecializovanému trestnému súdu nič nebráni konať a rozhodnúť v otázke trestu, a to aj z pohľadu rýchlosti a hospodárnosti konania prednostne, bez potreby vyčkávania na rozhodnutie v merite veci v posudzovanej trestnej veci, v ktorej sa zjavne vykonáva odznova celé dokazovanie po návrate z dovolacieho konania až do stavu podanej obžaloby, o ktorej aktuálne vykonáva hlavné pojednávanie iný než pôvodný senát. V závere dáva najvyšší súd osobitne (a opätovne) do pozornosti Špecializovanému trestnému súdu k trestnej veci vedenej pod sp. zn. BB-4T/15/2014, že bude jeho úlohou, aby čo najskôr rozhodol v otázke trestu obvineného s odkazom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania, keďže (ako už bolo uvedené) toto konanie je v stave relatívnej právoplatnosti v otázke viny obvineného, a eventualita uloženia obvinenému trestu odňatia slobody v tomto konaní (v prípade právoplatnosti) by znamenala aktiváciu prednostného výkonu trestu odňatia slobody pred väzbou v posudzovanej trestnej veci, z ktorej by tak obvineného (v prípade uvedenej eventuality) bolo nevyhnutné prepustiť (do výkonu trestu odňatia slobody).“

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod spisovou značkou 2TdoV/2/2025 v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Kaňu a členov JUDr. Pavla Farkaša, JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Jany Kostolanskej a JUDr. Petra Štífta si s poukazom na vyššie uvedené nielenže osvojil Rozsudok Špecializovaného trestného súdu sp. zn.: BB-4T/15/2014 z 29. januára 2025, ale navyše aj priamo v tejto trestnej veci uložil Špecializovanému trestnému súdu, aby čo najskôr rozhodol v otázke trestu obvineného s odkazom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania.

Tento pokyn je v priamom rozpore s predchádzajúcim postupom Špecializovaného trestného súdu v trestnej veci vedenej pod sp. zn.: BB-4T/15/2014. Predseda senátu podal návrh na spojenie vecí do trestnej veci vedenej Špecializovaným trestným súdom pod sp. zn.: PK-17T/5/2024 (s ktorým sa plne stotožňujem), obsahom ktorého je: „Najúčinnšie sa teda javí vykonať spoločné konanie v trestných veciach obvineného L. Š. a v prípade uznania viny vo veci 17T/5/2024, kde je obvinený väzobne trestne stíhaný, ukladať úhrnný trest podľa 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona“. Ku spojeniu nedošlo len preto, že sa s týmto postupom nestotožnil senát Špecializovaného trestného súdu v trestnej veci vedenej pod sp. zn.: PK-17T/5/2024. V trestnej veci vedenej pod sp. zn.: BB-4T/15/2014 si predseda senátu opakovane vyžiadal správu o stave konania v trestnej veci vedenej pod sp. zn.: PK-17T/5/2024 a to dňa 20. novembra 2024 a dňa 13. marca 2025, nakoľko do úvahy pripadá uloženie súhrnného trestu, prípadne upustenie od uloženia súhrnného trestu. Bezprostredne po doručení pokynu Najvyššieho súdu SR (hoc v inej trestnej veci), bolo nariadené hlavné pojednávanie a rozhodnuté o treste, hoci zjavne takýto postup senát trestnej veci vedenej pod sp. zn.: BB-4T/15/2014 pred doručení pokynu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky neplánoval. K rozhodnutiu senátu v trestnej veci vedenej pod sp. zn.: BB-4T/15/2014 tak nepochybne došlo na základe pokynu v inej trestnej veci a zároveň o podanom odvolaní má konať senát v čiastočne identickom zložení. Vzhľadom k uvedenému sa tu doslova stráca dvojinstančnosť konania, keďže tie isté osoby v postavení členov senátu (čiastočne) jednak vyvolali postup Špecializovaného trestného súdu a následne budú o ňom konať. Navyše priamo v uznesení zo dňa 5. februára 2025 vydanom pod spisovou značkou 2TdoV/2/2025 už posudzovali aj do úvahy

prichádzajúcu výšku trestu. Členovia senátu už v inej trestnej veci vyslovili svoj právny názor aj na trestnú vec, ktorú by mali ako členovia odvolacieho senátu prejednávať, čo jednoznačne vzbudzuje pochybnosti o zaujatosti členov senátu pre pomer k veci.

S poukazom na vyššie uvedené máme za to, že vo vzťahu k predsedovi senátu JUDr. Jurajovi Klimentovi a členovi senátu JUDr. Petrovi Štiftovi sú tu dôvody na vyslovenie objektívnej pochybnosti o ich nestrannosti vzhľadom na pomer k veci. Záverom pripomíname teóriu zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, avšak musí sa tak aj objektívne javiť, a preto existujú dôvody na vylúčenie predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a člena senátu JUDr. Petra Štifa z vykonávania úkonov v trestnej veci vedenej pod spisovou značkou 5To 5/2025“.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 3 prvá veta Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak.

Podľa § 32 ods. 3 Tr. por. o vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa odseku 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú. O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát.

I keď zákon nespája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci iba s ich skutočne preukázanou subjektívnou zaujatosťou, ale dôvodom takéhoto rozhodnutia je čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR). Inak povedané, sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude.

Pri posudzovaní (ne)zaujatosti sudcu sa pritom uplatňuje jednak subjektívny prístup, ktorý vychádza prioritne (no nie iba) z osobného presvedčenia konkrétneho sudcu, ktorého osobná nezaujatosť (nestrannosť) sa predpokladá až dovtedy, kým sa nepreukáže opak a jednak prístup objektívny, ktorý vyplýva z požiadavky, aby spravodlivosť bola nielen vykonávaná, ale musí sa i zdať, že je vykonávaná a ktorého cieľom je preveriť, či existujú nejaké overiteľné skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Pokiaľ ide o subjektívnu zaujatosť sudcu JUDr. Juraja Klimenta tento sa vyjadril tak, že sa vo veci necíti byť zaujatý.

Vo vzťahu k objektívnemu aspektu hodnotenia nezaujatosti sudcu treba potom uviesť, že aj pri uplatnení tohto kritéria je nutné skúmať, či obava, že niektorý sudca nie je nestranný, môže byť považovaná za objektívne oprávnenú (primerane napr. rozsudok EŠLP vo veci Hauschildt proti Dánsku z 24. mája 1989). Inak povedané, aj pri posudzovaní tzv. javovej stránky nestrannosti sudcu je podstatnou reálna existencia objektívnych okolností, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam, že sudca disponuje určitým - nie nezaujatým vzťahom k veci, stranám alebo k ich zástupcom. Objektívnu nestrannosť pritom ale nemožno chápať tak, že by čokoľvek, čo môže vrhnúť hoci len tieň pochybností na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučovalo ako zaujatého. Sudca nie je stroj na rozhodovanie oslobodený od akéhokoľvek svetonázoru, subjektívnych pocitov, sympatií, či antipatií, ale je súčasťou určitého sociálneho prostredia, od ktorého nie je a nemôže byť úplne izolovaný. Preto aj EŠLP pristupuje k tejto otázke realisticky a vyžaduje, aby sa obava z absencie nestrannosti sudcu zakladala na konkrétnych, preukázateľných a dostatočne závažných skutočnostiach (porovnaj rozsudok EŠLP vo veci Tanner a

Malminen proti Fínsku z 26. februára 2002).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného najvyšší súd dospel záveru, že u sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta, členov odvolacieho senátu 5T, neexistujú také subjektívne/objektívne okolnosti, ktoré by ich vylučovali z konania a rozhodovania v trestnej veci obžalovaného L. Š.. Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. pochybnosti o nezáujatosti sudcu môžu vyvolávať štyri druhy vzťahov vyplývajúce z pomeru (i) k veci, (ii) k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, (iii) k ich zástupcom alebo (iv) k inému orgánu činnému v tomto konaní. Hoci to z právnej úpravy explicitne nevyplýva, z povahy veci je zrejmé, že tieto vzťahy majú zostupnú tendenciu. Pokiaľ ide o spôsobilosť vyvolať pochybnosti o nezáujatosti sudcu s následkom jeho vylúčenia z konania a rozhodovania veci, vzťah s najväčším potenciálom je pomer k veci a na opačnej strane tohto spektra stojí pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Z uvedenej hierarchie vzťahov logicky vyplýva, že kým pomer k veci by mal mať v zásade vždy za následok vylúčenie sudcu, pomer k stranám konania a k ich zástupcom nemusí nevyhnutne viesť k jeho vylúčeniu a pomer k inému orgánu činnému v danom konaní by spravidla mal viesť k vylúčeniu sudcu len výnimočne, a to v závislosti od konkrétnych okolností danej veci a pri dôslednom zohľadnení povahy a intenzity tohto vzťahu (primerane viď. uznesenie Ústavného súdu SR z 23. júna 2020, sp. zn. IV. ÚS 310/2020).

Pokiaľ ide o námietku obžalovaného L. Š. je potrebné uviesť, že uvedená námietka nenapĺňa žiaden z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že konajúce súdy, tak prvostupňový senát Špecializovaného trestného súdu a aj odvolací senát Najvyššieho súdu boli a sú v tejto veci viazaní výlučne príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, z ktorých jednoznačne vyplýva, že výkon trestu odňatia slobody má prednosť pred výkonom väzby, pričom práve s ohľadom na túto skutočnosť sú konajúce súdy vo väzobných veciach povinné konať prednostne a urýchlene. Uvedenú požiadavku dovolací senát, ktorého členmi boli aj sudcovia JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Peter Štíft, naplnil v rámci dovolacieho konania vedeného v inej trestnej veci obžalovaného L. Š. pod sp. zn. 2TdoV/2/2025 tým, že pri rozhodovaní o väzbe obžalovaného L. Š. naznačil len ďalší procesný postup súdu prvého stupňa po zrušení napadnutých rozhodnutí. V danom prípade nešlo o vyslovenie právneho názoru v merite veci, ale výlučne o odkaz na zákonný postup, ktorý vyplýva z ustanovení Trestného poriadku. Treba už len dodať, že sudca JUDr. Juraj Kliment v predmetnej veci, ktorá je opätovne predložená na rozhodnutie o odvolaniach prokurátora a obžalovaného L. Š. v minulosti už konal a rozhodol v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5To/13/2018.

Z týchto dôvodov senát 5T Najvyššieho súdu rozhodol, že sudcovia JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Peter Štíft nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného L. Š. vedenej pod sp. zn. 5 To 5/2025.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú je potrebné podať do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia tohto uznesenia na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Podaná sťažnosť nemá odkladný účinok a bude o nej rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky.